Zoonózy: progres ochorení zastavený

V minulom roku boli v porovnaní s rokom 2016 zaznamenané len malé výkyvy v EÚ hlásených prípadoch troch hlavných zoonotických ochorení. Počet hlásených prípadov salmonelózy a kampylobakteriózy zostal počas posledných 5 rokov stabilný, no počet ochorení na listeriózu naďalej stúpa.

Po niekoľkých rokoch poklesu sa v EÚ stabilizoval počet salmonelóz. V roku 2017 sa počet ochorení mierne znížil z 94 425 na 91 662, no klesajúci trend, ktorý začal v roku 2008, sa v posledných rokoch zastavil. Takto znejú hlavné zistenia súhrnnej správy o vývoji a zdrojoch zoonóz **Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín** (**EFSA**) a **Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb** (**ECDC**).

Marta Hugasová, hlavná vedecká pracovníčka **EFSA**: *„Po rokoch významného pokroku v znižovaní rizika chorôb spôsobených potravinami v EÚ, najmä bakteriálnym pôvodcom Salmonella, sa situácia zastavila. Aby tieto čísla naďalej klesali, je potrebné vyvinúť väčšie úsilie.“*

S. Enteritidis je najčastejšie hláseným typom salmonely u ľudí, spôsobuje až 1 zo 7 alimentárny nákaz (nákaz z potravín). V rokoch 2013 - 2017 bol trend potvrdených prípadov *S*. Enteritidis u ľudí stabilný a zdalo sa, že odráža analogický trend u nosníc.

V roku 2017 bolo hlásených 5 079 alimentárnych nákaz a nákaz z vody, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2016 zníženie o 6,8 %. Bakteriálny rod *Salmonella* bol najčastejšou príčinou alimentárnych nákaz, najmä z mäsových výrobkov a vajec.

Mike Catchpole, hlavný vedecký pracovník **ECDC**: *„Pokles počtu nákaz je vítaný, ale v roku 2017 sme v priemere zaznamenali týždenne 100 vypuknutí alimentárnych nákaz a nákaz z vody, pričom niektoré postihli viacero krajín. Tieto infekcie sú významnou príčinou ľudských ochorení v EÚ. Rastúci trend prípadov listeriózy, ktorý stále spôsobuje úmrtie u zraniteľných skupín obyvateľstva, je potrebné zvrátiť.“*

Ochorenia spôsobené *Campylobacter* a *Listeria*
Počet prípadov kampylobakterióz sa v roku 2017 mierne znížil (246 158 v roku 2017 oproti 246 917 v roku 2016). Ochorenie je však stále najčastejšie hlásenou zoonózou v EÚ. Najvyšší výskyt bol zistený u kuracieho (37,4 %) a morčacieho mäsa (31,5 %).

Počet listerióz sa v roku 2017 mierne znížil (2 480 prípadov v roku 2017 v porovnaní s 2 509 prípadmi v roku 2016). Trend ochorenia sa však za posledných 5 rokov zvýšil. Najviac postihnutou skupinou boli v roku 2017 starší ľudia (najmä vo veku viac ako 84 rokov – úmrtnosť bola až 24 %; infekcia mala fatálne následky pre 1 z 10 pacientov). Najviac *Listeria monocytogenes* bolo zistených u rýb a produktov rybolovu (6 %), nasledovaných šalátmi na priamu spotrebu (4,2 %).

Správa ďalej sumarizuje vývoj a zdroje tuberkulózy (spôsobenej *Mycobacterium bovis*), ďalej ochorenia spôsobené *Brucella*, STEC (šigatoxín produkujúca *Escherichia coli*), *Yersinia*, *Trichinella*, *Echinococcus*, *Coxiella burnetii* (Q horúčka), *Francisella tularensis* (tularémia), *Toxoplasma*, západonílskym vírusom (Západonílska horúčka) a *Lyssa* vírusom (besnota).

Správa vychádza z údajov, ktoré zhromaždilo všetkých 28 členských štátov Európskej únie v roku 2017. Niektorých pôvodcoch zoonóz hlásilo 9 ďalších európskych krajín (Nórsko, Island, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko, Albánsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Čierna Hora, bývalá Juhoslovanská

republika Macedónsko).

Link na súhrnnú správu Európskej únie o vývoji a zdrojoch zoonóz, pôvodcov zoonóz a alimentárnych nákaz v roku 2017: http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5500

Pôvodné znenie tlačovej správy nájdete na webovej stránke EFSA:
http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/181212

Médiá sa v prípade otázok môžu obrátiť na:
EFSA Media Relations Office
Tel.: +39 0521 036 149
E-mail: Press@efsa.europa.eu